Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Językoznawstwo ogólne - wykład, PG_00189591		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Artur Bracki, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Artur Bracki, prof. UG	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z historią badań nad językiem i podstawowymi zagadnieniami, poruszanymi w obrębie badań lingwistycznych. Wskazanie tematów badawczych. Zainteresowanie studentów językoznawstwem jako nauką stale rozwijającą się, tworzącą nowe metodologie, ale jednocześnie ukazanie tematów klasycznych, podejmowanych w ramach filologii. Zwrócenie uwagi na jego historię, podziały i przedmiot badań, zróżnicowanie języka i jego funkcje w obrębie danej społeczności lub narodowości oraz zagadnienia związane z pograniczami różnego typu. Kształcenie umiejętności analizy i poznawanie warsztatu językoznawcy.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_U06] Potrafi porozumiewać się w języku polskim, jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) – wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne – ze specjalistami w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, oraz nauk o kulturze i religii	Student ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_W04).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWL3_W05] W zaawansowanym stopniu identyfikuje główne teorie i ustalenia szkół badawczych w zakresie językoznawstwa.	Student: - ma wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie językoznawstwa (K_W01); zna terminologię językoznawczą (K_W01); identyfikuje główne teorie i ustalenia szkół badawczych w zakresie językoznawstwa (K_W05).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody badań i analizy językoznawczej w odniesieniu do języków południowosłowiańskich.	Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności (K_K01)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_W01] W zaawansowanym stopniu zna fakty, teorie i metody z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii zorientowane na komunikację w języku polskim, w jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) oraz języku wschodniosłowiańskim (rosyjskim lub ukraińskim).	Student ma wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie językoznawstwa (K_W01); zna terminologię językoznawczą (K_W01); identyfikuje główne teorie i ustalenia szkół badawczych w zakresie językoznawstwa (K_W05); ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_W04).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać teksty kultury oraz zjawiska społeczne z obszaru Słowiańszczyzny Południowej, odnosząc je do uniwersalnych dylematów moralnych i egzystencjalnych	Student posiada umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa ogólnego (K_U01); potrafi sformułować wypowiedź ustną w zakresie językoznawstwa w języku polskim (K_U06).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWL3_K01] Jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	Student: - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego w zakresie językoznawstwa (K_K01); - ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_W04).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Historia językoznawstwa (Badania języka w starożytności: Mezopotamia, Chiny, Indie, Grecja, Rzym. Arabowie. Czasy odrodzenia i oświecenia). Początki językoznawstwa jako samodzielnej dyscypliny. Młodogramatycy. Badania języków narodowych w diachronii i synchronii. Strukturalizm. Pochodzenie języka i przesunięcia w jego funkcjonowaniu. Pojęcie znaku językowego i klasyfikacje znaków. Lingwistyka jako odrębna dyscyplina naukowa, współpracująca z innymi naukami (tzw. trójkąt Furdala). Podziały w obrębie dyscypliny. Zróżnicowanie wewnętrzne języka. Języki na pograniczach. Współczesne językoznawstwo słowiańskie: problematyka badawcza, nowe metodologie badawcze, naukowcy. Niektóre zagadnienia teorii pisma.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak		

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin ustny po pierwszym semestrze nauki	51.0%	70.0%
	Aktywny udział w zajęciach	51.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	**A.1. Wykorzystywana podczas wykładu:** D. Diringer, Alfabet, Warszawa 1992. A. Furdal, Językoznawstwo otwarte, Wrocław 2004. R. Grzegorczykowa, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007. M. Ivić, Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975. E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 1999. T. Milewski, Językoznawstwo, Warszawa 1979. F. de Saussure, Kurs językoznawstwa ogólnego, Warszawa 2002. różne teksty Anny Wierzbickiej (na przykład: A. Wierzbicka, Język umysł kultura. Red. J. Bartmiński, Warszawa 1999; Wierzbicka, O języku dla wszystkich, Warszawa 1965). Oprócz literatury obowiązkowej, studenci na każdym wykładzie zapoznają się z pozycjami, wykorzystanymi na wykładzie, a niewchodzącymi w skład literatury obowiązkowej (mogą dodatkowo spisać ich adresy bibliograficzne). Teksty te mogą być wykorzystane jako literatura dodatkowa, poszerzająca ich wiedzę lub omawiana przez studenta przy egzaminie.	
	Uzupełniająca lista lektur	Encyklopedia języka polskiego, Warszawa 2002. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1993. I. Grek-Pabisowa, Staroobrzędowcy. Szkice z historii, języka i obyczajów, Warszawa 1999. A. Hofman-Pianka, Socjolingwistyczne aspekty współczesnego języka bośniackiego, Kraków 2000. Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów. Red. H. Kurkowska i A. Weinsberg. Warszawa 1979. Języki indoeuropejskie. Tom 1-2. Pod red. L. Bednarczuka, Warszawa 1986-1988. F. Majewicz, Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989. T. Lehr-Spławiński, W. Kuraszkiewicz, F. Sławski, Przegląd i charakterystyka języków słowiańskich. A. Spagińska Pruszak, Sytuacja językowa w byłej Jugosławii, Gdańsk 1997. B. Żyłko, Semiotyka kultury, Gdańsk 2010. B. Literatura uzupełniająca (do wyboru). J. Aitchinson, Ssak, który mówi, Warszawa 1991. taż, Ziarna mowy, Warszawa 2002; Językoznawstwo kognitywne. Wybór tekstów, pod red. W. Kubińskiego, R. Kalisza, E. Modrzejewskiej, Gdańsk 1998. Języki indoeuropejskie, t. 1-2., Warszawa 1988. M. Malec, Imię w polskiej antroponimii i kulturze, Kraków 2001. H., M. Tortosa, Polityka językowa a języki mniejszości. Od wieży Babel do daru języków. Warszawa 1986. Kaszubszczyzna. Kaszebizna. Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Red. E. Breza, Opole 2001. Lyons, Chomsky, Warszawa 1975. B. Malmberg, Nowe drogi w językoznawstwie, Warszawa 1969. L. Moszyński, Wstęp dofilologii słowiańskiej, Warszawa 1984. F. de Saussure, Kurs językoznawstwa ogólnego, Warszawa 1961 (2002). B. Szymańska, Co to jest strukturalizm, Wrocław 1980. E. Tabakowska, Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków 1995. B. i D. Żyłkowie, Bachtin i de Sausurre, [w:] Wokół struktury słowa. t. II. Red. A. Pstyga, Gdańsk 2005. B. Żyłko, Michaił Bachtin, Gdańsk 1994.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.